

פרשת חיי שרה

ואמר אל אדני אלי לא תלך האשה אחרי (כדלט)

זהו קטע מן הדברים שדיבר אליעזר העבד אל לבן ובתואל ברצותו לקחת את רבקה ליצחק אבינו.

והשאלה הנשאלת כי באמת שאל אליעזר את השאלה הזו את אברהם אדונו לצורך, לדעת כיצד לנהוג אם לא תרצה האשה לילך אחריו. אבל מדוע היה צריך להרצות אותם גם באזני לבן ובתואל?

ותירץ המגיד מדובנא ע"י משל. סוחר אחד היה נוטל סחורה מן הסיטונאי ובכל פעם שהיה בא לקחת סחורה חדשה היה משלם על הסחורה הישנה שלקח ואת הסחורה החדשה היה לוקח בהקפה. פעם אחת עלה בראשו רעיון זדוני לקחת בהקפה סחורה בכמות גדולה ויברח בלא לשלם, במחשבתו זו שיתף את שליחו שהיה הולך ומביא את הסחורה, אבל השליח אמר לו שלא נראה לו שהפעם יסכים הסיטונאי להקיף לו בכמות כזו גדולה. הסוחר הרמאי התעקש ושלח את השליח אל הסיטונאי. כשעמד השליח לפני הסיטונאי אמר לו כך "הסוחר ביקש שתקיף לו את הכמות העצומה של הסחורה, אבל אני אמרתי לו שלא נראה לי שתסכים". הבין הסיטונאי כי אם הזכיר השליח אפשרות של סירוב מצידו אות כי יש כאן סיבה טובה לסרב והעסקה מפוקפקת, ושלח את השליח כלעומת שבא.

וכך היתה כוונת אליעזר כי לכאורה מי לא היה רוצה ללכת לידבק בזרעו של אברהם הצדיק, אלא סימן שיש כאן עסק מפוקפק ולכן אולי מישהו לא ירצה להתחתן עם יצחק, וכך ניסה אליעזר להניא את רבקה מן השידוך ובעצם אברהם ישיא את יצחק בנו עם בתו.

(בשולי הדברים: ברש"י כאן כתב "אלי כתיב, בת הייתה לו לאליעזר והיה מחזר למצוא עילה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו, אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארור, ואין ארור מדבק בברוך". ולכאוף הדו שיח הזה היה אמור ליכתב קודם כאשר אליעזר אמר זאת לאברהם, ולא כאן כאשר הוא אומר זאת לרבקה לבן ובתואל. אלא רש"י הדגיש זאת כאן במקום עורמתו של אליעזר).